

Toen ik mijn eerste eigen salaris kreeg was ik de koningin te rijk. Het waren mijn eigen zuurverdiende centen, verdiend met de Zwolse krant bezorgen. Voor hen die nog jonger zijn dan mij, dit was de voorloper van De Stentor. Met mijn eerste zuurverdiende centen had ik geen lasten, dus alles was voor mij vrij te besteden. En dat betekende in mijn geval sigaretten, stappen en shoppen, zoals mijn eerste leren jas die ik mij nog goed heug, en uiteraard sparen, dat deed ik ook.

Gaandeweg kwam daar verandering in, ik kreeg er steeds meer verantwoordelijkheden bij, ik ging op kamers: dus kamerhuur en ziekenfonds (dit was vaak de goedkope versie van de zorgverzekering van tegenwoordig), ik ging samenwonen en wij kochten na een jaartje een huis, dus hypotheeklasten, volwaardige energierekeningen, zorgverzekeringpremie en gemeentelijke belastingen. Eigenlijk liep het tot dan over het algemeen wel redelijk oké in de pas.

Voorzitter alle gemeente hebben in de afgelopen jaren steeds meer verantwoordelijkheden erbij gekregen. Wij zijn verantwoordelijk geworden voor de langdurige zorg aan ouderen, werk en inkomen, voor de jeugdzorg, voor de inburgering, wij krijgen de omgevingswet om uit te voeren en zo is er nog wel wat te benoemen. Alles om deze verantwoordelijkheden efficiënter uit te voeren, of was het toch een verkapte bezuinigingsronde?

Vorige week zaten wij hier bij elkaar met de jaarstukken over 2022. Deze sloten we af met een positief resultaat van ruim € 5.000.000. Over het algemeen klonk door de verbazing en de dankbaarheid. Maar ook realiseerden wij ons dat dit is veroorzaakt door de onvoorspelbaarheid uit Den Haag. Deze onvoorspelbaarheid zorgt ervoor dat wij momenteel voor 2026 en 2027 in de onzekerheid zitten.

Wij lezen in de inleiding van de paragraaf Visie en Koers van het college dat het financiële onzekere tijden blijven voor de gemeente. Maar ook dat de gemeente Heerde niet kan afwachten i.v.m. de ontwikkelingen in de maatschappij en dat in de gemeente Heerde er een paar dringende zijn: de stikstofcrisis, de woningcrisis en de ontwikkelingen in het Heerder centrum. De gemeente moet gecontroleerde stappen blijven zetten. Vervolgens kunnen we lezen dat het herverdelingseffect van het gemeentefonds voor Heerde negatief uitpakt, wij gaan er per jaar structureel € 700.000 op achteruit. Deze paragraaf weerspiegelt eigenlijk de negatievere teneur van deze hele voorjaars en perspectiefnota. Sterker nog, zo lezen wij, het college wil met ons van gedachten gaan wisselen over bezuinigingen. Welke richting willen we op? En dit voelt dan toch echt wel ongemakkelijk. In eerste instantie omdat de gemeente recent al een bezuinigingsronde achter de rug heeft, valt er überhaupt nog wel wat te bezuinigen. Maar ook omdat de miljoenen ons om de oren vliegen voor een nieuw centrum, de MFA, de Noordgouw en de Lichtbron. Wij moeten de tering naar de nering zetten en bij een op te starten bezuinigingstraject zullen we pijnlijke keuzes moeten maken.

En begrijp mij niet verkeerd, voor alle projecten valt te pleiten, de PvdA is er zeer blij mee. Neem bijvoorbeeld het Heerder Centrum met haar rotte kies. Wij hopen dat deze toch zeer snel getrokken gaat worden, zodat het centrum nog aantrekkelijker kan worden. Wat de PvdA betreft gaat dit gepaard met een autoluw centrum en de keuzevrijheid van de winkeliers in onze gemeente, ook op zondag. Tijdens onze rondgang bij de winkeliers hoorden wij wel doordachte geluiden en dan niet alleen over de zondagsopenstelling, ook over andere zaken zoals de inrichting van het centrum, het winkelend publiek en de levendigheid.

Maar waar wij bang voor zijn met deze bezuiniging is dat juist hiermee de zachte dossiers het moeten ontgelden. Verschraling van voorzieningen, verschraling van hulp aan degene die het hard nodig hebben.

Afgelopen week kwam er in het nieuws dat de mentale gezondheid van jongeren blijft verslechteren. Door de coronamaatregelen was dit al verslechterd, maar nu deze zijn opgeheven zou je een verbetering verwachten, dit is helaas niet het geval. Door de vele crises waar Nederland mee worstelt en waardoor er geen zicht op verbetering is, verbeterd het voor deze jongeren ook niet. Dat snap ik maar al te goed, want om heel eerlijk te zijn, vraag ik mij ook af hoe wij hier uit gaan komen. Op het stukje landbouwgrond waar de boer inmiddels minder koeien mag laten grazen, leggen wij het liefs ook nog een zonnepanelen neer, bouwen daar woningen die wij ergens kwijt moeten of voegen we daar extra natuur toe. Zo ziet ongeveer de keuze er nu uit. Een keuze waar wij nu nagenoeg niet uitkomen.

Voorzitter wij blijven aandacht vragen voor deze jongeren, jongeren die kampen met mentale problemen. Opgroeien met zulke onzekerheid heeft zijn weerslag op de gezondheid. En of dat dit nu komt door de vele crises wat nu gaande is, of door de financiële zorgen die thuis heersen, of door de sociaal emotionele druk, het is van invloed op de gezondheid van onze jeugd en staat aan de basis van de verdere ontwikkeling van deze jongeren.

Graag willen wij ook aandacht vragen voor de natuur. Door de nieuwe manier van bouwen komt de nestmogelijkheden voor vleermuizen, mussen en gierzwaluwen steeds verder onder druk te staan. Wordt er over gedacht om in de nieuwbouwwijken voorzieningen hiervoor aan te brengen ten behoeve van de biodiversiteit, houden we wel genoeg groen in de wijken?

Bouwen staat sowieso onder druk. Met de enorme opgave voor onze gemeente moet er echt nagedacht worden over nieuwe locaties (ook voor een tweede locatie voor flexwoningen). De opgave valt meer niet op te lossen met alleen inbreiding of we moeten de lucht in gaan met appartementen. Als raad zullen wij ons hier bewust van moeten zijn. Het ook zou goed zijn om het splitsen van woningen veel eenvoudiger te maken.

Wij kijken uit naar de nieuwe volkshuisvestingsverordening, ook naar de instrumenten die hierin opgenomen gaan worden om daarmee meer grip op de woningmarkt te krijgen, zoals o.a. het anti-speculatie beding, zelfbewoningsplicht en starterswoningen beschermen.

De gemeente Heerde heeft 80 WSW'ers en 10 mensen die op een beschutte plek werken. Iedereen is de afgelopen tijd geconfronteerd met hogere prijzen maar ook met loonsverhogingen. Voor deze kleine groep plaatsgenoten is die loonsverhoging er (nog) niet gekomen. Zij hebben actiegevoerd, er is een VNG motie aangenomen en er zal vast weer gepraat worden met hen en over hen. Ondertussen komen de te betalen rekeningen wel bij hen binnen. De PvdA wil dat dit voor deze groep structureel wordt opgelost. In afwachting van een oplossing zou het goed zijn dat met mensen contact wordt gezocht om ervoor te zorgen dat zij in afwachting van een oplossing niet door het ijs zakken en nog verder in problemen komen. Wij hebben voor deze mensen een verantwoordelijkheid net zoals voor onze eigen ambtenaren **MOTIE**

Een eerder dit jaar gehouden event over armoedebestrijding in De Heerd leverde een aantal belangrijke aanbevelingen op. De PvdA zou graag zien dat een daarvan, te weten, het samen onder 1 dak zitten van een aantal vrijwilligersorganisaties mogelijk wordt gemaakt met behulp van de gemeente Heerde.

Onder het kopje overhead lezen we dat er voor € 129.000 is bij geraamd voor oa de gezinscoach, inkomensconsulent en thuisbegeleiders. Deze wordt gedekt uit de coronareserve. Is dit omdat er een

samenhang is tussen deze kosten en corona of omdat deze reserve uitgeput moet worden. En als deze reserve leeg is, hoe worden deze kosten dan gedekt?

De PvdA verbaasde zich er wel over dat er best wel forse bedragen bij geraamd moest worden vanwege de prijsstijgingen. Deze prijsstijgingen waren vorig jaar toch ook al bekend? Of zijn dit nadere prijsstijgingen? Graag horen wij hoe dit kan.

Bezuinigingen mogen dus nooit ten koste gaan van de groepen die het hardst de steun van onze gemeente nodig hebben, die geen vangnet hebben, niet op de bank, niet in de omgeving. Zij moeten terug kunnen vallen op een betrouwbare overheid. Die overheid heeft vele mogelijkheden om een bijdrage te leveren. Zo kunnen wij ook een bijdrage leveren door van onze gecontracteerde partners te verwachten dat zij aan hun werknemers het minimumloon van € 14 per uur betalen, net zoals geldt voor de werknemers in onze eigen organisatie en bij de gemeenschappelijke regelingen. Daarom dienen wij een **motie** in.

Voorzitter, mijn man en ik kregen er destijds een verantwoordelijkheid bij, een prachtige weliswaar. Een verantwoordelijkheid waar wij zelf voor gekozen hadden en wij kregen er dan ook nog eens financiële bijdrage in de vorm van kinderbijslag voor. En ja die is op sommige momenten zeer welkom geweest. Want men zegt dat een kind opvoeden van 0 tot 18 jaar ongeveer een ton kost, daar kozen wij liefdevol zelf voor.

Dat is een tegenstelling tot de taken die de gemeente erbij heeft gekregen zonder de bijbehorende zakjes met geld. Onze lokale voorzieningen worden dan de dupe van een onbetrouwbare rijksoverheid. Dat onderschrijft de PvdA zeker. Het zou de centrale overheid sieren als ze dan ook voldoende middelen mee sturen en ons als gemeente niet in onzekerheid laten zitten. We mogen onze jongeren niet in de onzekerheid laten zitten, we mogen onze inwoners niet in de kou laten staan!